

AGENDA

Agenda för styrelsemöte vid Ålands kommunförbund.

Tid: Onsdag 13 februari 2013, kl 13.00

Plats: Förbundskansliet, Ålandsvägen 26

Kaffe serveras från kl 12.45.

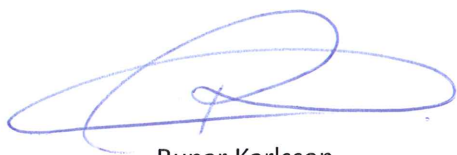
§ 9	Sammanträdets laglighet och beslutförhet.....	3
§ 10	Protokolljustering	3
§ 11	Godkännande av föredragningslistan	3
§ 12	Upphandling av avtalschef	4
§ 13	Representant till räddningsdelegationen.....	6
§ 14	Delegationen för överläggningar med landskapsregeringen	7
§ 15	Samrådsdelegationen för kommunala frågor	8
§ 16	Yttrande om Ändringar i samfundsbeskattningen 2013–2016	9
§ 17	Yttrande om Ändringar i barnomsorgs- och hemvårdsstöds- lagstiftningen relaterade till faderskapspenning	16
§ 18	Informationsärenden	18

PROTOKOLL

Beslutande	Runar Karlsson Erik Brunström Jim Eriksson Fredrik Lundberg Stig Mattson	ordförande ersätter Camilla Andersson
Föredragande	Runa Tufvesson	tf. förbundsdirektör
Övriga		

Protokolljustering

Protokollet justeras omedelbart

Runar Karlsson
Ordförande

Runa Tufvesson
Tf. förbundsdirektör

Protokollet är framlagt för påseende respektive nedtaget

2013

2013

Utdragets riktighet intygas

§ 9 Sammanträdets laglighet och beslutförhet

Förbundsstyrelsen § 9, 2013-02-13

Beslut

Sammanträdet förklaras lagligen sammankallat och beslutfört.

§ 10 Protokolljustering

Förbundsstyrelsen § 10, 2013-02-13

Beslut

Mötet förklarar protokollet justerat när det har undertecknats av ordförande och kontrasignerats av föredragande.

§ 11 Godkännande av föredragningslistan

Förbundsstyrelsen § 11, 2013-02-13

Beslut

Föredragningslistan godkänns.

§ 12 Upphandling av avtalschef

Dnr 2012-92

Förbundsstyrelsen § 4, 2013-01-15

Förbundskansliet sände i december 2012 ut en offertförfrågan om funktionen som avtalschef till staden, kommunerna och landskapsregeringen. Tiden för att lämna in offert är enligt önskemål förlängd från den 11 januari till den 28 januari 2013.

Tf. förbundsdirektörens förslag

Informationen antecknas till kännedom.

Beslut

Enligt förslag.

Förbundsstyrelsen § 12, 2013-02-13

Jomala kommun och Mariehamns stad har lämnat in anbud inom utsatt tid. I samband med att tiden förlängdes gick det även ut ett förtydligande om att tjänstens omfattning på 60 procent är ett krav. Det innebär att endast Jomalas anbud är godkänt.

Jomalas anbud innebär en total årskostnad på 69 900 euro för avtalsdelegationens samtliga medlemmar, vilket kan jämföras med kommunförbundets budget på 70 000 euro för år 2013. Offerten lämnas med reservation för att ett avtal kräver godkännande av Jomalas kommunfullmäktige.

Jomala uppmärksammar kommunförbundet på att kommunen har möjlighet att upplåta utrymmen även för förbundsdirektören.

Enligt avtalsförslaget:

- Utgör uppgiften som avtalschef 60 procent av heltid.
- Har Jomala rätt att tilldela tjänstemannen övriga uppgifter så att den sammanlagda arbetstiden blir 100 procent.
- Fastställer Jomala en tjänstebeskrivning för tjänsten.
- Anställer Jomala tjänstemannen efter att kommunförbundet hörts.
- Följer anställningsavtalet AKTA.
- Erlägger kommunförbundet en årlig betalningsandel som vid avtalets ingång fastställs till 69 900 euro. Andelen inkluderar samtliga kostnader, såväl interna som externa, Kommunala avtalsdelegationens arvoden och tryckkostnader i samband med avtalsboken.
- Kommunförbundet betalar Jomala i förskott kvartalsvis.

- Justeras betalningsandelen årligen enligt KPI för Åland. Den första justeringen sker 2014.
- Justeras betalningsandelen om kommunförbundet fattar beslut som ökar kostnaderna för att handha uppgiften som avtalschef.
- Avtalet gäller tillsvidare.
- Upphör avtalet att gälla den 31 december det år som följer efter det år som uppsägningen lämnas.

Mariehamns anbud är beräknat på 80 procent med motiveringen att det behövs en tjänst på 100 procent för att framgångsrikt handha samtliga de funktioner och uppgifter som beskrivs i offertförfrågan. Staden ger därför en tjänst på 80 procent som ett alternativ och förutsätter att kommunförbundet i samråd med staden anpassar arbetsbeskrivningen till en arbetstid på 80 procent.

Bilagor

Anbud och avtalsförslag från Jomala

Anbud och avtalsförslag från Mariehamn

Tf. förbundsdirektörens förslag

Kommunförbundet går vidare med det godkända anbudet från Jomala.

Beslut

Enligt förslag.

§ 13 Representant till räddningsdelegationen

Dnr 2013-95

Förbundsstyrelsen § 13, 2013-02-13

Landskapsregeringen ska tillsätta en räddningsdelegation i enlighet med räddningslagstiftningen. Räddningsdelegationen ersatte år 2007 den tidigare delegationen för brand- och räddningsväsendet och delegationen för oljeskyddsärenden.

Kommunförbundet representerar kommunerna i räddningsdelegationen eller föreslår en annan allmän representant för kommunala sektorn. Johan Ehn var kommunsektorns representant under räddningsdelegationens första mandatperiod. Veronica Thörnroos fungerade som ersättare.

Räddningsdelegationen verksamhetsperiod följer landskapsregering på så sätt att en ny räddningsdelegation tillsätts efter att en ny landskapsregering tillsatts.

Tf. förbundsdirektörens förslag

Förbundsstyrelsen föreslår Danne Sundman som representant med i räddningsdelegationen med Fanny Sjögren som ersättare.

Beslut

Enligt förslag.

§ 14 Delegationen för överläggningar med landskapsregeringen

Dnr 2013–98

Förbundsstyrelsen § 14, 2013-02-13

Kommunförbundet har en av förbundsstyrelsen tillsatt delegation för överläggningarna med landskapsregeringen. Till grund för delegationens arbete ligger de antagna riktlinjerna och förbundsstyrelsens beslut om de frågor som överläggningarna behandlar. Överläggningarna brukar framför allt handla om de övergripande ekonomiska relationerna mellan landskapet och kommunerna.

Nuvarande delegation för överläggningarna har bestått av: ordförande Tony Asumaa (östra Åland), vice ordförande Runar Karlsson (norra Åland), Jim Eriksson (skärgården), Sara Kemetter (Mariehamn) och Runa Tufvesson (tf. förbundsdirektör). Fredrik Lundberg (Jomala) är ersättare för samtliga. Delegationen brukar ha regional spridning.

Tf. förbundsdirektörens förslag

Förbundsstyrelsen utser en ny representant i delegationen istället för Sara Kemetter som sedan årsskiftet inte längre är ledamot i styrelsen.

Beslut

Nina Danielsson (Jomala) utses till ordinarie medlem i delegationen för överläggningar med landskapsregeringen. Charlotta Solax (Jomala) utses till ersättare för samtliga.

§ 15 Samrådsdelegationen för kommunala frågor

Dnr 2013-99

Förbundsstyrelsen § 15, 2013-02-13

Slutrapporten från Arbetsgruppen för framtidsfrågor (2011-11-23) innehåller bland annat: En nordisk jämförelse av samrådsförfarandet. En beskrivning av samrådsförfarandet mellan landskapet och kommunerna. Förslag på samrådsdelegationens uppgifter och struktur samt en förklaring av den kommunala finansieringsprincipen.

Rapporten var på remiss i kommunerna som särskilt ombads att ge sina synpunkter på förslaget till samrådsdelegationens uppgifter och struktur. I remissvaren som lämnades in den 30 mars 2012 var de kommuner som uttalade sig positiva till en samrådsdelegation.

En samrådsdelegation med två likvärdiga parter syftar till att kommunerna ska komma in tidigt i de processer som rör delegationsens arbetsområden. Bilagan Samrådsdelegation_avtalsförslag innehåller ett förslag till avtal mellan landskapsregeringen och kommunförbundet.

Tf. förbundsdirektörens förslag

Förbundsstyrelsen omfattar avtalsförslaget och ger delegationen för överläggningar med landskapsregeringen i uppdrag att inleda förhandlingar om samrådsdelegationen med landskapsregeringen. Delegationen för överläggningar har mandat att godkänna mindre förändringar i avtalsförslaget.

Beslut

Enligt förslag.

§ 16 Yttrande om Ändringar i samfundsbeskattningen 2013–2016

Dnr 2013–96

Förbundsstyrelsen § 16, 2013-02-13

Sammanfattning

Landskapsregeringen föreslår vissa ändringar när det gäller kommunalbeskattningen av företag och samfälligheter. Förslaget innehåller dels bestämmelser som är avsedda att tillämpas tillfälligt skatteåren 2013–2015 (1), dels bestämmelser som ska tillämpas permanent från och med 2016 (2 och 3).

1. Två lagar om skattelättnader för företag som antagits i Finland görs tillämpliga vid kommunalbeskattningen genom en blankettlag. Lagarna är temporära och tillämpas under skatteåren 2013–2015.
 - a. Lagen om höjda avskrivningar på produktiva investeringar åren 2013–2015 ger skattskyldiga som bedriver näringsverksamhet rätt att göra en dubbelt så stor avskrivning på anskaffningsutgifterna för en fabrik och verkstad som tagits i bruk under dessa år.
 - b. Lagen om ett tilläggsavdrag för forsknings- och utvecklingsverksamhet åren 2013–2015 ger aktiebolag och andelslag rätt att föra ett tilläggsavdrag med utgångspunkt i de löner de betalar ut till sin personal för forskning och utveckling under denna tid.
2. Skattesatserna för samfund och samfällda förmåner vid kommunalbeskattningen ändras så att de följer den förändring som skett i fördelningen av samfundsskatten mellan skattetagarna i Finland. Enligt förslaget höjs kommunalskattesatserna för skatteåret 2013 och sänks därefter stegvis under 2014–2016 så att de från 2016 blir något lägre än nu gällande lag. De totala skattesatserna för samfund och samfällda förmåner förblir under hela perioden 24,5 respektive 28 procent.
3. Procentsatsen för det belopp som betalas till kommunerna som kompensation för uteblivna inkomster från beskattningen av kapitalinkomst ändras permanent från och med 2016. Detta som en följd av att kommunalskattesatserna ändras.

Kommunalbeskattning av samfund och samfällda förmåner

De föreslagna förändringarna berör:

- Kommunalskattelagen (2011:119) som är en blankettlag enligt vilken inkomstskattelagen (FFS 1535/1992) och lagen om skatteredovisning (FFS 535/1998) med vissa undantag tillämpas på Åland. Kommunalskattelagen reglerar bl a kommunalskattesatsen för samfund och fördelningen av skatteintäkterna mellan kommunerna.
- LL (1993:42) om kommunalskatt för näringsverksamhet som anger att resultatet av näringsverksamhet vid kommunalbeskattningen ska beräknas i

enlighet med vad som föreskrivs i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (FFS 360/1968).

Ändringar i de finländska lagarna träder automatisk i kraft i de åländska lagarna, förutom bestämmelser i landskapslagarna som avviker från rikslagstiftningen. Då lagstiftningsbehörigheten är delad mellan Åland och Finland påverkas beskattningen även av bestämmelserna i inkomstskattelagen och lagen om skatteredovisning.

Med samfund avses bl a aktieföretag, andelslag och utländska dödsbon. Samfällda förmåner definieras som t ex samfällda skogar, väglag, fiskelag och skifteslag. Skatteinkomsterna fördelas mellan staten, kommunerna och församlingarna.

Procentsatsen för den skatt åländska företag och samfälligheter betalar till staten följer av den totala skatteprocenten i Finland, där lagen om skatteredovisning (FFS 532/1998) bestämmer statens och församlingarnas andel. Procentsatsen för den kommunala skatten anges i kommunalskattelagen 29 §. Formellt sett är den inte beroende av de statliga bestämmelserna, men i praktiken har lagtinget hittills valt att sätta procentsatsen så att skatten för företag och samfälligheter är på samma nivå på Åland som i Finland, dvs 24,5 respektive 28 procent.

Kompensation för uteblivna inkomster från kapitalbeskattningen

Syftet med LL (2012:18) om kompensation för uteblivna inkomster från beskattningen av kapitalinkomst är att kommunen ska få del av skatteinkomsterna från småföretagare. Därmed spelar bolagsformen ingen roll för kommunen. Det belopp som fördelas mellan kommunerna bestäms utgående från den kapitalinkomstskatt som jordbrukare, näringsidkare och yrkesutövare på Åland betalar och kompensationen är enligt gällande lag 19,061 procent av beloppet, förutom skatteåren 2012 och 2013 då den är 23,1443 procent. Procentsatsen bestäms utgående förhållandet mellan skattesatsen för samfund och skattesatsen för kapitalinkomst så att beloppet blir lika stort som om jordbrukarna, näringsidkarna och yrkesutövarna istället hade samfundsbeskattats.

Ändringar i Finland

Ny statlig lagstiftning om skattelättnader för företag 2013–2015 i två olika lagar från den 1 januari 2013.

1. Lagen om höjda avskrivningar på produktiva investeringar skatteåren 2013–2015 (FFS 699/2012) tillåter en årlig avskrivning för byggnader på högst 14 procent istället för den ordinarie avskrivningen på 7 procent. För nya maskiner och anläggningar blir avskrivningen högst 50 procent istället för högst 25 procent.
2. Lagen om tilläggsavdrag för forsknings- och utvecklingsverksamhet 2013–2015 (FFS 992/2012) ber aktieföretag och andelslag rätt att göra ett tilläggsavdrag på löner för forskning och utveckling. Beloppet av tilläggsavdraget

ska vara 100 procent av företagens löner inom området. Den övre gränsen för avdraget under skatteåret är 400 000 euro och den undre 15 000 euro.

Ingen av de två tillfälliga lagarna om skattelättnader för företag är tillämpliga vid kommunalbeskattningen på Åland.

Ändrad fördelning av samfundsskatten mellan staten och kommunerna

Fördelningen av samfundsskatten mellan staten, kommunerna och församlingarna har förändrats i Finland från 2013. Detta som en följd av övergången från tv-avgift till rundradioskatt som även betalas av samfund. Lagen om rundradioskatt tillämpas inte på Åland, men den ändrade fördelningen av samfundsskatten mellan staten och kommunerna påverkar skattesatserna för samfund och samfällda förmåner på Åland.

I statsbudgeten för 2012 höjdes den kommunala andelen av samfundsskatten tillfälligt med 5 procentenheter åren 2012–2013. Höjningen av den kommunala andelen skedde på bekostnad av statens andel. De åländska kommunerna fick ett motsvarande stöd genom att samfundsskatteprocenten höjdes (LL 2012/16). Statsbudgeten för 2013 förlänger nu stödet till de finländska kommunerna så att det gäller även skatteåren 2013–2014. Ytterligare tre åtgärder som även genomförts på Åland, genom statlig behörighet och blankettlag, har lett till förändringar av fördelningen av samfundsskatten i Finland min inte på Åland.

Överväganden och landskapsregeringens förslag

Skattelättnader för företag

Varken lagen om höjda avskrivningar på produktiva investeringar eller lagen om tilläggsavdrag för forsknings- och utvecklingsverksamhet åren 2013–2105 är tillämpliga vid kommunalbeskattningen på Åland. De är däremot tillämpliga vid statsbeskattningen men den delade behörigheten inom samfundsskatten gör det krångligt för åländska företag att utnyttja rätten till höjda avskrivningar och tilläggsavdrag.

LR anser att åländska företag bör ha samma möjligheter att göra avskrivningar och tilläggsavdrag som finländska. Samtidigt finns också ett behov av att stödja företagen och tillväxten i landskapet. LR föreslår därför att de båda lagarna om skattelättnader under 2013–2015 görs tillämpliga här genom blankettlagstiftning.

Kommunalskattesatsen för samfund och samfällda förmåner

I Finland har man förändrat fördelningen av samfundsskatten mellan skattetagarna. Detta för att dämpa de effekter åtgärder och nya lagar annars skulle ha på kommunernas samfundsskatteinkomster. Eftersom de ändrade andelarna för staten och församlingarna är direkt tillämplig på Åland betyder det att de totala skattesatserna för samfund och samfällda förmåner sänktes här den 1 januari 2013. Om inga ändringar görs av de kommunala skattesatserna kommer de att sänkas ytterligare 2014 för att sedan stiga något 2015 och slutligen från 2016 ligga något högre än i Finland.

Följande tabeller visar de totala skattesatserna för samfund respektive samfällda förmåner på Åland om inget görs.

Total skattesats för samfund

Skattesats (%)	2013	2014	2015	2016-
Åland	24,21825	23,128	23,15495	24,6274
Finland	24,5	24,5	24,5	24,5
Skillnad (%-enheter)	-0,28175	-1,372	-1,34505	0,1274

Total skattesats för samfällda förmåner

Skattesats (%)	2013	2014	2015	2016-
Åland	27,678	26,432	26,4628	28,1456
Finland	28	28	28	28
Skillnad (%-enheter)	-0,322	-1,568	-1,5372	0,1456

LR avser inte att sänka skattesatsen för samfund utan anser att den totala skattesatsen för företag fortsättningsvis ska vara 24,5 procent. Samtidigt som kommunerna bör kompenseras på samma sätt som i Finland. LR föreslår därför att skattesatsen ändras på motsvarande sätt som i Finland. LR anser inte heller att det finns någon orsak till att ha en lägre skattesats totalt sett för alla samfällda förmåner på Åland jämfört med Finland. Man anser det även befogat att förlänga stödet till kommunerna genom att höja samfundsskattesatsen tillfälligt skatteåren 2013–2015. LR föreslår därför att kommunalskattesatserna för samfund och samfällda förmåner ändras på det sätt som visas i tabellerna nedan. Skattesatsen för 2016 är avsedd att gälla permanent.

Kommunalskattesatsen för samfund (total skattesats 24,5 %)

Skattesats (%)	2013	2014	2015	2016-
Enligt gällande lag	6,9433	5,7183	5,7183	5,7183
Enligt förslag	7,22505	7,0903	7,06335	5,5909
Skillnad (%-enheter)	0,28175	1,372	1,34505	-0,1274

Kommunalskattesatsen för samfällda förmåner (total skattesats 28 %)

Skattesats (%)	2013	2014	2015	2016-
Enligt gällande lag	23,1443	19,061	19,061	19,061
Enligt förslag	24,0835	23,6343	23,5445	18,6363
Skillnad (%-enheter)	0,93317	4,57333	4,4835	-0,42467

Justering av kompensationen för uteblivna inkomster från kapitalbeskattningen

Syftet med kompensation för uteblivna inkomster från beskattningen är att kommunerna som ett tillägg till inkomsterna från samfundsskatten kan få del av skatteinkomsterna från den näringsverksamhet som bedrivs av småföretagen i kommunen.

När beloppet för kompensationen beräknas utgår man från kapitalinkomstskatten, inte från kapitalinkomsten. Därför påverkas den procentsats som ligger till grund för kompensationsbeloppet av både kommunalskattesatsen för samfund och kapitalinkomstskattesatsen. LR föreslår att procentsatsen för kompensationen justeras i motsvarande grad som de föreslagna ändringarna av kommunalskattesatsen. Tabellen nedan visar den föreslagna justeringen.

Andel av kapitalinkomstskatten som fördelas mellan kommunerna

Skattesats (%)	2013	2014	2015	2016-
Enligt gällande lag	23,1443	19,061	19,061	19,061
Enligt förslag	24,0835	23,6343	23,5445	18,6363
Skillnad (%-enheter)	0,93317	4,57333	4,4835	-0,42467

Förslagets retroaktiva verkan

De föreslagna ändringarna av kommunalskattesatserna för samfund och samfällda förmåner innebär i praktiken att skattesatserna höjs med 0,28175 respektive 0,322 procentenheter retroaktivt för hela skatteåret 2013.

LR jämför den föreslagna höjningen av skattesatserna för samfund och samfällda förmåner skatteåret 2013 med en motsvarande höjning 2009, som HD prövat och godkänt som ett möjligt undantag för retroaktiv skattelagstiftning.

LR har inte haft några planer på att sänka skattesatserna för samfund och samfällda förmåner, som kan ha medfört att de skattskyldiga skulle kunna förvänta sig en sänkning av de totala skattesatserna. LR hävdar därför att en höjning av kommunalskattesatserna för samfund och samfällda förmåner så att de åter blir totalt 24,5 respektive 28,5 procent uppfyller kraven på förutsägbarhet samt att den inte kan betraktas som oskälig.

Förslagets verkningar

Förslaget har ekonomiska effekter för de skattskyldiga, för kommunerna som skattetagare och för landskapet.

Den föreslagna lagen om skattelättnader 2013–2015 innebär ökade avdragsmöjligheter för aktiebolag, andelslag och andra skattskyldiga som bedriver näringsverksamhet. Samtidigt innebär de föreslagna ändringarna av kommunalskatten en skattehöjning för företag med 0,28175 procentenheter för skatteåret 2013. Därefter

höjs skatten med ytterligare 0,13475 procentenheter 2014 och slutligen med 0,02695 procentenheter 2015, för att från 2016 sänkas till en nivå som är 0,1274 procentenheter lägre än nu gällande lag. LR betraktar ändringarna som marginella och konstaterar att den totala skattesatsen för samfund kommer att vara 24,5 procent under hela tidsperioden. LR menar också att förslaget innebär att man undviker rent praktiska svårigheter som skulle uppstå vid genomförandet av beskattningen, för att det exempelvis saknas regler om dubbelbeskattning.

LR anger att de föreslagna förändringarna innebär motsvarande effekt för samfällda förmåner som då får en total skattesats på 28 procent under tidsperioden.

LR menar att effekterna av förslaget är övervägande positivt för kommunernas ekonomi. Lagstiftningen om skattelättnader leder i och för sig till att inkomsterna från samfundsskatten minskar, men samtidigt innebär höjningen av kommunalskattesatserna för samfund och samfällda förmåner att dessa inkomster ökar, särskilt när det gäller skatteåren 2014 och 2015. Från och med 2016 blir däremot samfundsskatteinkomsterna 0,1274 procentenheter lägre än nu gällande lag.

Kommunernas inkomster av samfundsbeskattningen uppgick år 2011 till 11 miljoner euro. Enligt ÅSUB:s prognoser sjönk inkomsterna till strax över 9 miljoner euro år 2011 och för år 2012 beräknas de sjunka ytterligare till 6,75 miljoner euro. Tack vara en tillfällig höjning av kommunernas andel av samfundsskatten har kommunernas inkomster sjunkit mindre än den verkliga nedgången i samfundsskatterna. ÅSUB beräknar att inkomsten stiger något för skatteåret 2013, till strax över 7 miljoner euro. Om detta förslag antas blir inkomsten sannolikt något högre, eftersom pronosen är beräknad på att den kommunala andelen av samfundsskatten är 29,08 procent och inte 29,49 procent som detta förslag innebär.

Ändringen av procentsatsen för kompensationen för uteblivna intäkter från kapitalinkomstbeskattningen innebär att landskapet betalar en högre kompensation till kommunerna för skatteåren 2013–2015, för att från och med 2016 betala en något lägre kompensation.

Beredningen av förslaget och ikraftträdande

Diana Lönngren på lagberedningen har berett förslaget och då delar av föreslaget är avsedda att tillämpas retroaktivt är tanken att det ska träda i kraft snarast.

Förslaget är skickat på remiss till Ålands kommunförbund och Mariehamns stad. Remisstiden går ut den 25 februari 2013.

Bilagor

Lagförslag och parallelltext om ändringar i samfundsbeskattningen

Tf förbundsdirektörens förslag

Ålands kommunförbund tillstyrker landskapsregeringens förslag till ändringar i samskattningen 2013–2016. Vi ser samtidigt behovet av att landskapsregeringen tar fram ett regelverk som förhindrar dubbelbeskattning och andra svårigheter som kan uppstå om kommunalskattesatsen på Åland avviker från den i Finland. Detta för att Åland ska ha en reell möjlighet att vid behov använda sin lagstiftningsbehörighet.

Beslut

Enligt förslag.

§ 17 Yttrande om Ändringar i barnomsorgs- och hemvårdsstöds- lagstiftningen relaterade till faderskapspenning

Dnr 2013–97

Förbundsstyrelsen § 17, 2013-02-13

Landskapsregeringen föreslår att lagtinget antar två landskapslagar som innebär att landskapslagen om stöd för vård av barn i hemmet respektive barnomsorgslagen för landskapet Åland ändras.

Hemvårdsstödslagen

Ändringarna i LL om stöd för vård av barn i hemmet är av lagteknisk karaktär i det att hänvisningarna till sjukförsäkringslagen i bestämmelserna om grunddel och om flerbarnsförhöjning justeras och görs mer generella. Detta på grund av de ändringar som genomförts i Finland från januari 2013.

LR anser det mer ändamålsenligt med en allmän hänvisning till sjukförsäkringslagen istället för att binda formuleringen till ett specifikt lagrum. Man menar att lagen blir mer flexibel och rationell genom att framtida ändringar i sjukförsäkringslagen automatisk kan tillämpas på Åland samtidigt som rättsäkerheten inte påverkas.

De föreslagna ändringarna i hemvårdsstödslagen har enligt LR inte några ekonomiska verkningar. Men om ändringarna inte genomförs kan konsekvensen bli att kommunerna blir tvungna att betala ut både grunddel och flerbarnsförhöjning under de olika typerna av föräldraledighet. Kostnaderna för detta är svåröversäglbara men kan bli kännbara för kommunerna.

Barnomsorgslagen

Ändringarna i barnomsorgslagen för landskapet Åland innebär bl a att bestämmelserna om rätten till daghemsverksamhet kompletteras. Under den tid faderskapspenning utbetalas (max 54 dagar mot tidigare 36 dagar) har han inte rätt att utnyttja en för eget barn beviljad barnomsorgsplats, om barnet är under tre år. LR föreslår att rätten till samma barnomsorgsplats ska kvarstå efter att perioden med faderskapspenning upphör. Detta är en skillnad mot nuvarande lagstiftning där det inte finns något i lagtexten som uttryckligen ger en sådan rätt. LR anser dock att familjers rätt att ha platsen inom barnomsorgen kvar efter pappaledigheten ska vara på samma nivå som i Finland. Genom att ta bort risken att förlora dagvårdsplatsen vill LR stärka incitamentet för mäns vilja att ta ut sin föräldraledighet. Om faderskapspenningen utbetalas samtidigt som moderskapspenningen har vårdnadshavaren inte rätt att utnyttja barnomsorgsplats för barn under tre år.

Ändringarna i barnomsorgslagen kan leda till en merkostnad för kommunerna i och med att barnomsorgsplatser kommer att stå tomma under pappaledigheten. Remisstexten anger att det är svårt att förutsäga hur stora dessa kostnader kan bli,

men relaterar till stadens nettokostnad på 1 300 euro/månad år 2011 för ett barn under tre år på heltid inom barnomsorgen.

Beredningen av förslaget och ikraftträdande

Mathias Lundqvist på lagberedningen har berett förslaget. Ett datum för ikraftträdande är inte satt..

Förslaget är skickat på remiss till Ålands kommunförbund, samtliga kommuner, barnombudsmannen och PusselFamilj Föreningen. Remisstiden går ut den 25 februari 2013.

Bilagor

Lagförslag och parallelltext om ändringar i barnomsorgs- och hemvårdsstödslagstiftningen

Tf. förbundsdirektörens förslag

Ålands kommunförbund konstaterar att år 2011 hade 229 barn av totalt 577 barn i åldern 1-2 år en plats inom den kommunala barnomsorgen, vilket motsvarar 40 procent. Inget barn av 289 barn under 1 år hade en plats inom barnomsorgen under samma tid (ÅSUB Statistik 2012:5, s 51 och Statistisk årsbok, s 42). Om samtliga dessa 229 barn är hemma med sina pappor i 54 dagar vardera och deras platser inom barnomsorgen därmed tillfälligt står tomma till samma kostnad som i Mariehamn, kan kommunernas kostnad för detta beräknas till sammanlagt 670 000 euro under ett år. Motsvarande kostnad när pappaledigheten var 36 dagar beräknas till 447 000 euro. Den förlängda pappaledigheten kan därmed komma att kosta kommunerna 223 000 euro mer än tidigare. Kommunerna bör ha möjlighet att ta ut avgift för barnomsorgen under pappaledigheten.

Ålands kommunförbund tillstyrker förändringarna i barnomsorgslagen eftersom det gynnar den kommunala sektorn som arbetsgivare och samhället i stort om föräldraleddigheten fördelas mer jämt mellan kvinnor och män. En mer jämställd föräldraleddighet är också positivt ur ett barnperspektiv. Men förändringen är inte finansierad och kan därför inte tillämpas direkt. Landskapsregeringen bör sträva efter att leva upp till den kommunala finanseringsprincipen, dvs att kommunerna inte ska behöva höja skatten eller prioritera om annan verksamhet för att finansiera nya uppgifter.

Kommunförbundet tillstyrker också de föreslagna förändringarna i hemvårdsstöds-lagen.

Beslut

Enligt förslag.

§ 18 Informationsärenden

Dnr 2013-93

Förbundsstyrelsen § 18, 2013-0-13

Muntlig information om:

1. Handlingsplan för digital agenda.
2. Samhällsservicereformen

Tf. förbundsdirektörens förslag

Informationen antecknas till kännedom.

Beslut

Enligt förslag.